

Институт за
стратејска истраживања
Strategic Research Institute

Историјски институт Београд
Institute of History Belgrade

Међународни научни скуп
International Scientific Conference

**КРАЈ ВЕЛИКОГ РАТА:
ВОЈНЕ ОПЕРАЦИЈЕ И МИРОВНИ УГОВОРИ**
The End of the Great War:
Military Operations and Peace Treaties

програм / program

25 – 26. септембар 2018, Београд, Србија
Централни Дом Војске Србије
Belgrade, 25 and 26 September 2018
Central Military Club

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Проф. др Љубодраг Димић, дописни члан САНУ
Др Славенко Терзић, дописни члан САНУ
Др Јованка Шарановић, директорка Института за стратегијска истраживања
Др Срђан Рудић, директор Историјског института
Потпуковник др Миљан Милкић (Институт за стратегијска истраживања)
Потпуковник др Далибор Денда (Институт за стратегијска истраживања)
Др Јована Шаљић (Историјски институт Београд)
Др Биљана Стојић (Историјски институт Београд)
Др Ефпраксија С. Пасхалиду (Директорат за војну историју КоВ, Атина, Грчка)
Проф. др Јарослав В. Вишњаков (Институт за међународне односе
/Универзитет/, Министарство спољних послова, Москва, Русија)
Проф. др Арпад Хорњак (Универзитет у Печују, Мађарска)
Проф. др Ђузепе Мота (Сапиенца Универзитет Рим, Италија)
др Кристијан Ортнер (Војно-историјски музеј у Бечу, Аустрија)

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ljuborag Dimić, Corresponding member of Serbian Academy of Sciences and Arts
Dr. Slavenko Terzić, Corresponding member of Serbian Academy of Sciences and Arts
Dr. Jovanka Šaranović, Director of Strategic Research Institute, Belgrade
Dr. Srđan Rudić, Director of Institute of History Belgrade
Lt Col Dr. Miljan Milkić, Strategic Research Institute, Belgrade
Lt Col Dr. Dalibor Denda, Strategic Research Institute, Belgrade
Dr. Jovana Šaljić, Institute of History Belgrade
Dr. Biljana Stojić, Institute of History Belgrade
Dr. Efpraxia S. Paschalidou, Hellenic Army General Staff/Army History Directorate, Athens
Assoc. Prof. Dr. Yaroslav V. Vishnyakov, Moscow State Institute of International
Relations /University
Assoc. Prof. Dr. Árpád Hornyák, University of Pecs
Prof. Dr. Giuseppe Motta, Sapienza University, Rome
Col. Dr. Christian Ortner, Museum of Military History, Vienna

Уторак, 25. септембар 2018, 09.00 сати
Tuesday, September 25th 2018, 09.00 a.m

ОТВАРАЊЕ СКУПА

OPENING CEREMONY

Поздравне речи
Welcome Addresses

Пауза - Break

Уторак, 25. септембар 2018, 10.00 сати

Tuesday, September 25th 2018, 10.00 a.m

ПРВИ ПАНЕЛ – FIRST PANEL

Модератори: др Ефпраксија С. Пасхалиду, др Миљан Милкић

Moderators: Dr. Efpraxia S. Paschalidou, Dr. Miljan Milkić

Col. Dr. Christian Ortner

AUSTRIA-HUNGARY'S LAST OFFENSIVE AT THE PIAVE IN JUNE 1918

пуковник др Кристијан Ортнер

ПОСЛЕДЊА АУСТРОУГАРСКА ОФАНЗИВА НА РЕЦИ ПЈАВЕ У ЈУНУ 1918.

Проф. др Јарослав В. Вишњаков

СРБИ У РУСКОЈ РЕВОЛУЦИЈИ И ГРАЂАНСКОМ РАТУ 1917-1918

Assoc. Prof. Dr. Yaroslav V. Vishnyakov

SERBS IN THE RUSSIAN REVOLUTION AND THE CIVIL WAR 1917-1918

Lt Col Dr. Christian Stachelbeck

FROM THE EUPHORIA OF VICTORY TO 'HUMILIATING' DEFEAT:

THE GERMAN SUPREME ARMY COMMAND AND THE PATH TO THE ARMISTICE OF 1918

потпуковник др Кристијан Штахелбек

ОД ПОБЕДНИЧКЕ ЕУФОРИЈЕ ДО „ПОНИЖАВАЈУЋЕГ“ ПОРАЗА:

НЕМАЧКА ВРХОВНА КОМАНДА И ПУТ ДО ПРИМИРЈА 1918.

Др Горан Милорадовић

„ПИЈЕМОНТ“ ПРОТИВ „ПИЈЕМОНТА“: ПОЛИТИЧКА БОРБА СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ

ТОКОМ ВЕЛИКОГ РАТА ЗА УЛОГУ ЦЕНТРА БУДУЋЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ДРЖАВЕ

Dr. Goran Miloradović

“PIEDMONT“ VS. “PIEDMONT“: THE POLITICAL STRUGGLE BETWEEN SERBIA AND CROATIA

DURING THE GREAT WAR FOR THE ROLE OF THE CENTER OF THE FUTURE MUTUAL STATE

Пауза - Break

Уторак, 25. септембар 2018, 11.45 сати
Tuesday, September 25th 2018, 11.45 a.m

ДРУГИ ПАНЕЛ – SECOND PANEL

Модератори: др Александар Животић, др Арпад Хорњак
Moderators: Dr. Aleksandar Životić, Dr. Árpád Hornyák

Проф. др Божица Младеновић, др Милић Ј. Милићевић
ОПЕРАЦИЈЕ ЦЕНТРАЛНОГ ОДРЕДА ПОСЛЕ ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА
Prof. Dr. Božica Mladenović, Dr. Milić J. Milićević
**MILITARY OPERATIONS OF THE CENTRAL SQUAD AFTER THE BREAKTHROUGH
OF THE THESSALONIKI FRONT**

Др Милан Гулић
СТУПАЊЕ СРПСКЕ ВОЈСКЕ НА ПОДРУЧЈЕ ДАЛМАЦИЈЕ 1918.
Dr. Milan Gulić
THE ENTRY OF THE SERBIAN ARMY INTO DALMATIAIN 1918

Asst. Prof. Dr. Blaž Torkar, Assoc. Prof. Dr. Vladimir Prebilič
MILITARY SITUATION ON THE SLOVENIAN TERRITORY AT THE END OF GREAT WAR
Доц. др Блаж Торкар, проф. др Владимир Пребилич
ВОЈНА СИТУАЦИЈА НА СЛОВЕНАЧКОЈ ТЕРИТОРИЈИ НА КРАЈУ ВЕЛИКОГ РАТА

Др Биљана Вучетић
**„СРБИЈА У АГОНИЈИ“. ЗАПАЖАЊА АМЕРИЧКИХ ХУМАНИТАРАЦА
КРАЈЕМ ВЕЛИКОГ РАТА**
Dr. Biljana Vučetić
**“SERBIA ON THE RACK”, SOME REMARKS OF AMERICAN HUMANITARIANS
AT THE END OF THE GREAT WAR**

Дискусија - Discussion

Пауза – Break

Уторак, 25. септембар 2018, 14.30 сати
Tuesday, September 25th 2018, 2.30 p.m

ТРЕЋИ ПАНЕЛ – THIRD PANEL

Модератори: др Владимир Пребилич, др Биљана Вучетић
Moderators: Dr. Vladimir Prebilić, Dr. Biljana Vučetić

Assoc. Prof. Dr. Manuel Loff

**SIDONISMO (1917-1918), THE PORTUGUESE EARLY SIGN
OF POST-WWI GENERAL CRISIS OF LIBERALISM**

проф. др Мануел Лоф

**СИДОНИЗАМ (1917-1918), ПОРТУГАЛСКИ РАНИ ЗНАЦИ
ПОСЛЕРАТНЕ КРИЗЕ ЛИБЕРАЛИЗМА**

Проф. др Александар Животић

СРПСКА ВОЈСКА И БОЖИЋНА ПОБУНА 1919.

Assoc. Prof. Dr. Aleksandar Životić

SERBIAN ARMY AND CHRISTMAS REBELLION 1919

Др Биљана Стојић

ЖОРЖ КЛЕМАНСО И СТВАРАЊЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Dr. Biljana Stojić

GEORGES CLEMENCEAU AND CREATION OF YUGOSLAVIA

Др Александра Колаковић

**ФРАНЦУСКИ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ О ИДЕЈИ ЈУГОСЛОВЕНСТВА
И СТВАРАЊУ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

Dr. Aleksandra Kolaković

**FRENCH INTELLECTUALS ON THE DEVELOPMENT OF THE YUGOSLAV IDEA
AND CREATION OF YUGOSLAVIA**

Дискусија - Discussion

Среда, 26. септембар 2018, 10.00 сати
Wednesday, September 26th 2018, 10.00 a.m

ПРВИ ПАНЕЛ – FIRST PANEL

Модератори: др Кристијан Ортнер, др Ана Столић
Moderators: Dr. Christian Ortner, Dr. Ana Stolić

Др Миле Бјелајац

**ПРОМЕНЕ ИСТОРИЈСКИХ И ПОЛИТИЧКИХ ИНТЕРПРЕТАЦИЈА
ВЕРСАЈСКОГ УГОВОРА И „ВЕРСАЈСКОГ КАРАКТЕРА“ НОВОНАСТАЛИХ ДРЖАВА
У ЕВРОПИ ТОКОМ ПРОТЕКЛИХ 100 ГОДИНА**

Dr. Mile Bjelajac

**HISTORICAL AND POLITICAL REASSESSMENT OF VERSAILLES TREATY
AND “VERSAILLES’S NATURE” OF THE NEWLY EMERGED STATES IN THE PAST 100 YEARS**

Dr. Efpraxia S. Paschalidou

**AN ARMISTICE, AN EXPEDITION AND A DUBITABLE PEACE;
REAPPRAISAL OF THE HELLENIC ORIENTATIONS IN LATE 1918**

Др Ефпраксија С. Пасхалиду

**ПРИМИРЈЕ, ЕКСПЕДИЦИЈА И ТРАЈНИ МИР.
РАЗМАТРАЊЕ ГРЧКЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ КРАЈЕМ 1918.**

Dr. Serban Liviu Pavelescu

**ROMANIA AT THE PARIS PEACE CONFERENCE (1918-1920).
THE DIPLOMATIC BATTLE FOR THE RECOGNITION OF THE NATIONAL UNITARY STATE**

Др Шербан Ливиу Павелеску

**РУМУНИЈА НА ПАРИСКОЈ МИРОВОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ (1918-1920).
ДИПЛОМАТСКА БОРБА ЗА ПРИЗНАЊЕ УНИТАРНЕ НАЦИОНАЛНЕ ДРЖАВЕ**

Др Душан Р. Бајагић

**ПРОБОЈ СОЛУНСКОГ ФРОНТА И КРАЈ ВЕЛИКОГ РАТА:
ПРЕМА ПИСАЊУ ФРАНЦУСКЕ ШТАМПЕ**

Dr. Dušan R. Bajagić

**BREAKTHROUGH OF THE SALONIKA FRONT AND THE END OF THE GREAT WAR:
ACCORDING TO THE FRENCH PRESS**

Пауза - Break

Среда, 26. септембар 2018, 11.45 сати
Wednesday, September 26th 2018, 11.45 a.m

ДРУГИ ПАНЕЛ – SECOND PANEL

Модератори: др Мануел Лоф, др Биљана Стојић
Moderators: Dr. Manuel Loff, Dr. Biljana Stojić

Dr. Mihály Krámlí
THE END OF THE AUSTRO-HUNGARIAN NAVY AND ITS DISTRIBUTION
Др Михаљ Крамли
КРАЈ АУСТРО-УГАРСКЕ МОРНАРИЦЕ И ЊЕНА ПОДЕЛА

потпуковник др Далибор Денда
СРПСКА ВОЈСКА 1918.
Lt Col Dr. Dalibor Denda
SERBIAN ARMY IN 1918

Assoc. Prof. Dr. Árpád Hornyák
**THE SERBIAN TAKE OVER OF POWER AND HUNGARIAN RESISTANCE
IN BARANYA 1918-1921**
Проф. др Арпад Хорњак
СРПСКА ПОБЕДА И МАЂАРСКИ ОТПОР У БАРАЊИ 1918-1921.

Др Милан Мицић
СРПСКИ ОПТАНТИ ИЗ МАЂАРСКЕ (1921-1941) – СТАЊЕ ДУГЕ УЗНЕМИРЕНОСТИ
Dr. Milan Micić
SERBIAN OPTANTS FROM HUNGARY (1921-1941). THE STATE OF LONG ANXIETY

Дискусија - Discussion

Пауза – Break

Среда, 26. септембар 2018, 14.30 сати
Wednesday, September 26th 2018, 2.30 p.m

ТРЕЋИ ПАНЕЛ – THIRD PANEL

Модератори: др Далибор Денда, др Јарослав В. Вишњаков
Moderators: Dr. Dalibor Denda, Dr. Yaroslav V. Vishnyakov

Др Софија Божић

**ВЕЛИКИ РАТ И УЈЕДИЊЕЊЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
НА СТРАНИЦАМА ЧАСОПИСА НАРОДНА ОДБРАНА (1926-1941)**

Dr. Sofija Božić

**THE GREAT WAR AND THE UNIFICATION OF SERBS, CROATS AND SLOVENES
IN THE PAGES OF THE NATIONAL DEFENSE MAGAZINE (1926-1941)**

Др Александар Лукић

**СРПСКИ РЕПУБЛИКАНЦИ О УНУТРАШЊЕМ УРЕЂЕЊУ
ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ДРЖАВЕ 1918-1921. ГОДИНЕ**

Dr. Aleksandar Lukić

**“SERBIAN REPUBLICANS ON THE INTERNAL ORGANIZATION
OF THE YUGOSLAV STATE 1918-1921”**

Др Ана Столић

**КРАЈ ВЕЛИКОГ РАТА И РЕКОНСТРУКЦИЈА БОРБЕ
ЗА ПРАВО ГЛАСА ЖЕНА У КРАЉЕВИНИ СХС**

Dr. Ana Stolić

**THE END OF GREAT WAR AND RECONSTRUCTION STRUGGLE
FOR WOMEN'S RIGHT TO VOTE IN THE KINGDOM OF SERBS, CROATS AND SLOVENES**

Др Маријана Мраовић

**АРХИВСКА ГРАЂА ВОЈНОГ АРХИВА О ВОЈНИМ И ЦИВИЛНИМ ГУБИЦИМА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ**

Dr. Marijana Mraović

**ARCHIVAL RECORDS OF THE MILITARY ARCHIVE ABOUT MILITARY AND CIVIL LOSSES
OF THE KINGDOM OF SERBIA IN THE WORLD WAR I**

Д и с к у с и ј а - Discussion

З а в р ш н а р е ч – Conclusion

АУСТРИЈА / AUSTRIA

Пуковник др Кристијан Ортнер (Војни музеј, Беч)
Col. Dr. Christian Ortner (Museum of Military History, Vienna)

ГРЧКА / GREECE

Др Ефпраксија С. Пасхалиду (Директорат за војну историју КоВ, Атина)
Dr. Efraxia S. Paschalidou (Hellenic Army General Staff/Army History Directorate, Athens)

МАЂАРСКА / HUNGARY

Др Михаљ Крамли (Војноисторијски институт и музеј, Будимпешта)
Dr. Mihály Krámlí (Military History Institute and Museum, Budapest)

Проф. др Арпад Хорњак (Универзитет у Печују)
Assoc. Prof. Dr. Árpád Hornyák (University of Pecs)

НЕМАЧКА / GERMANY

Потпуковник др Кристијан Штахелбек (Центар за војну историју и друштвене науке
Бундесвера, Потсдам)
Lt Col Dr. Christian Stachelbeck (Office for Military History and Social Sciences, Potsdam)

ПОРТУГАЛ / PORTUGUESE REPUBLIC

Проф. др Мануел Лоф (Универзитет у Порту)
Assoc. Prof. Dr. Manuel Loff (University of Porto)

РУМУНИЈА / ROMANIA

Др Шербан Ливиу Павелеску (Институт за политичке студије одбране и војну историју,
Букурешт)
Dr. Serban Liviu Pavelescu (Institute for Political Studies of Defence and Military History,
Bucharest)

РУСИЈА / RUSSIA

Проф. др Јарослав В. Вишњаков (Институт за међународне односе /Универзитет/,
Министарство спољних послова, Москва)
Assoc. Prof. Dr. Yaroslav V. Vishnyakov (Moscow State Institute of International Relations
/University/)

СЛОВЕНИЈА / SLOVENIA

Проф. др Владимир Пребилич (Факултет друштвених наука, Љубљана)
Assoc. Prof. Dr. Vladimir Prebilič (Faculty of Social Sciences, Ljubljana)

Доц. др Блаж Торкар (Војни музеј Марибор)
Asst. Prof. Dr. Blaž Torkar (Military Museum, Maribor)

СРБИЈА / SERBIA

Др Душан Р. Бајагић (Институт за новију историју Србије)
Dr. Dušan R. Bajagić (Institute for Recent History of Serbia, Belgrade)

Др Миле Бјелајац (Институт за новију историју Србије)
Dr. Mile Bjelajac (Institute for Recent History of Serbia, Belgrade)

Др Софија Божић (Институт за новију историју Србије)
Dr. Sofija Božić (Institute for Recent History of Serbia, Belgrade)

Др Биљана Вучетић (Историјски институт Београд)
Dr. Biljana Vučetić (Institute of History, Belgrade)

Др Милан Гулић (Институт за савремену историју, Београд)
Dr. Milan Gulić (Institute for Contemporary History, Belgrade)

Потпуковник др Далибор Денда (Институт за стратегијска истраживања, Београд)
Lt Col Dr. Dalibor Denda (Strategic Research Institute, Belgrade)

Проф. др Александар Животић (Филозофски факултет, Београд)
Assoc. Prof. Dr. Aleksandar Životić (Faculty of Philosophy, Belgrade)

Др Александра Колаковић (Институт за политичке студије, Београд)
Dr. Aleksandra Kolaković (Institute for Political Studies Belgrade)

Др Александар Лукић (Институт за новију историју Србије)
Dr. Aleksandar Lukić (Institute for Recent History of Serbia, Belgrade)

Др Милић Ј. Милићевић (Историјски институт Београд)
Dr. Milić J. Milićević (Institute of History Belgrade)

Др Горан Милорадовић (Институт за савремену историју, Београд)
Dr. Goran Miloradović (Institute for Contemporary History, Belgrade)

Др Милан Мицић (Влада АП Војводине)
Dr. Milan Micić (Government of Vojvodina, Novi Sad)

Проф. др Божица Младеновић (Филозофски факултет, Ниш)
Prof. Dr. Božica Mladenović, (Faculty of Philosophy, Niš)

Др Маријана Мраовић (Војни архив Београд)
Dr. Marijana Mraović (Military Archives Belgrade)

Др Биљана Стојић (Историјски институт Београд)
Dr. Biljana Stojić (Institute of History Belgrade)

Др Ана Столић (Историјски институт Београд)
Dr. Ana Stolić (Institute of History, Belgrade)

програм / program

Обавештење

**Седнице се одржавају у Централном Дому Војске Србије
(Браће Југовића 19, Београд).**

**Љубазно молимо учеснике скупа да у складу са протоколом
носе бецеве са именима током трајања скупа.**

Време саопштења ограничено је на 15 минута, а време за дискусију на 5 минута.

Information

The Sessions will be held at the Central Military Club
(Braće Jugovića 19, Beograd).

We kindly ask the participants, for the purposes of the Protocol,
to wear the badges with names all the time during the Sessions.

The time for exposition is set to 15 minutes, and time for the discussion to 5 minutes.